

Ár 2010, föstudaginn 29. janúar, er fundur haldinn í Úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Guðjón Ólafur Jónsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Grétar Grétarsson, Guðlaug Brynja Ólafsdóttir og Hildigunnur Hafsteinsdóttir.

Fyrir er tekið **mál nr. 55/2009**:

M

gegn

Fjármálafyrirtækinu F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefnt sóknaraðili, annars vegar, og F, hér eftir nefnt varnaraðili, hins vegar. Vísað er jöfnum höndum til GF. og F sem varnaraðila, enda ekki ágreiningur um að síðarnefnda félagið hafi tekið við réttindum og skyldum þess fyrrgreinda gagnvart sóknaraðila.

Málið barst úrskurðarnefnd 19. október 2009 með kvörtun sóknaraðila, dagsettri 16. október 2009. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 19. október 2009, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi hans, dagsettu 9. nóvember 2009. Var bréfið sent sóknaraðila með bréfi úrskurðarnefndarinnar, dagsettu 11. nóvember 2009, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Bárust þær með bréfi sóknaraðila, dagsettu 20. nóvember 2009. Með bréfi úrskurðarnefndarinnar voru athugasemdir sóknaraðila sendar varnaraðila og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Bárust þær með bréfi varnaraðila, dagsettu 22. janúar 2010. Var bréf varnaraðila sent sóknaraðila með rafpósti 25. janúar 2010 og honum gefinn kostur á að koma að athugasemdum sínum. Bárust þær samdægurs með rafpósti sóknaraðila.

Málið var tekið fyrir á fundum úrskurðarnefndarinnar 11. og 30. desember og 29. janúar 2010.

II.

Málsatvik.

Með handveðsyfirlýsingu, dagsettri 26. nóvember 2007, setti A, öll verðbréf á vörslureikningi til tryggingar öllum skuldbindingum félagsins við varnaraðila. Nafni félagsins var síðar breytt í B en það stofnaði sóknaraðila í maí 2008.

Með rafpósti til varnaraðila, dagsettum 13. maí 2008, tilkynnti X að B ætti allt hlutafé í sóknaraðila, sem hefði keypt ákveðna eignarhluta af B. Óskaði X eftir því að þau verðbréf, sem sóknaraðili hefði keypt af B yrðu skráð á sóknaraðila, en veðsetningar yrðu óbreyttar. Með rafpósti varnaraðila til X síðar sama dag var gerð grein fyrir því hvað þyrfti að gera til að unnt væri að stofna til viðskiptasambands við sóknaraðila. Kom þar m.a. fram að útbúa þyrfti nýja handveðsyfirlýsingu og myndi varnaraðili láta gera það.

Með handveðsyfirlýsingu setti sóknaraðili varnaraðila að veði öll verðbréf á vörslureikningi til tryggingar greiðslu á öllum skuldum og öðrum fjárskuldbindingum sínum við varnaraðila. Með rafpósti varnaraðila til margnefnds X dagsettum 5. október 2008, var óskað eftir undirritun nýrra handveðsyfirlýsinga, sem fylgdu með póstinum, þar sem í ljós hefði komið við yfirferð varnaraðila að skráðar handveðsyfirlýsingar væru ófullnægjandi að mati varnaraðila. Í drögum að nefndum handveðsyfirlýsingu var gert ráð fyrir að sóknaraðili annars vegar og áðurnefndur X hins vegar settu að veði öll verðbréf sín á vörslureikningum til tryggingar öllum skuldbindingum og fjárskuldbindingum B við varnaraðila. Sóknaraðili óskaði eftir afritum af eldri handveðsyfirlýsingu 6. október 2008 og fékk þau degi síðar. Þá var tilkynnt við sama tækifæri að auka þyrfti við veð B. Með rafpósti X til varnaraðila, dagsettum 13. október 2008, var varnaraðila tilkynnt að ekki yrðu lögð fram frekari veð fyrir B og væri félagið í raun gjaldþrota. Í nóvember 2008 óskaði varnaraðili ítrekað eftir því að hinar nýju skuldbindingar yrðu undirritaðar, en án árangurs. Sóknaraðili afturkallaði og ógilti handveðsyfirlýsingu sína, dagsetta 14. maí 2008, með bréfi til varnaraðila 25. nóvember 2008. Kom fram í bréfinu að sóknaraðili skuldaði varnaraðila ekki neitt og væri ekki í öðrum fjárskuldbindingum við varnaraðila. Óskaði sóknaraðili eftir því að frumrit handveðsyfirlýsingarinnar yrði sent sér.

Með rafpósti til varnaraðila, dagsettum 16. september 2009, óskaði sóknaraðili eftir því að erlend hlutabréfaeign sóknaraðila á vörslureikningi yrði flutt á vörslureikning sóknaraðila Erindinu var hafnað með rafpósti varnaraðila 18. september 2009 og því borið við að vörslureikningur væri handveðsettur. Afstöðu varnaraðila var mótmælt með rafpósti sóknaraðila sama dag.

Málið barst úrskurðarnefnd með kvörtun lögmanns sóknaraðila, dagsettri 16. október 2009.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst „viðurkenningar á því að [varnaraðila] beri að kröfu [sóknaraðila] að færa alla erlenda hlutafjáreign [sóknaraðila] á vörslureikningi yfir á annan vörslureikning [sóknaraðila], hjá [varnaraðila].“ Kveður sóknaraðili að um sé að ræða „1.430 hluti í BIDU, 4.720 hluti í FEED, 3.000 hluti í EEM og 8.140 hluti í ILF“, en um sé að ræða viðskiptatákn á hlutabréfamarkaði í Bandaríkjum Norður-Ameríku eins og þau séu skráð hjá varnaraðila.

Sóknaraðili kveður varnaraðila engar kröfur eða fjárréttindi eiga, sem tryggð séu með handveði í eignum sóknaraðila. Sé handveðsyfirlýsing mjög skýr varðandi það hvað sé að handveði og til tryggingar. Sé vörslureikningur þar settur að handveði til tryggingar greiðslu á öllum skuldum og öðrum fjárskuldbindingum sóknaraðila við varnaraðila. Sóknaraðili bendir á að hann hafi alfarið hafnað því að undirrita nýja handveðsyfirlýsingu þess efnis að vörslureikningurinn yrði til tryggingar skuldum og öðrum fjárskuldbindingum annars lögaðila, B. Þá vísar sóknaraðili til þess að varnaraðili hafi séð um alla skjalagerð og geti ekki síðar krafist undirritunar nýrra skjala eða einhliða breytinga á viðskiptum sér í hag vegna síðar breyttra forsendna. Telur sóknaraðili að varnaraðila sé skylt að skila honum veðandlaginu, enda skuldi sóknaraðili varnaraðila ekkert og sé ekki í neinum fjárskuldbindingum við hann.

Sóknaraðili hafnar því að komist hafi á samningur um handveð milli varnaraðila og sóknaraðila með rafpósti, dagsettum 13. maí 2008. Hafi þar einungis verið um að ræða hugmynd til skoðunar, sem átt hafi eftir að útfæra miklu nánar ef

aðilum litist svo á. Hafi varnaraðili í framhaldinu útfært hvernig hann vildi haga veðsetningum og hafi sóknaraðili fallist á það. Hafi niðurstaðan orðið sú að handveðs-yfirlýsing, dagsett 26. nóvember 2007, héldi áfram gildi sínu og hafi varnaraðili getað nýtt sér ákvæði hennar til að taka handveð í öllum hlutum B í sóknaraðila. Hafi allar eignir sóknaraðila þar með verið til tryggingar, en til viðbótar hafi verið bætt við nýrri handveðsyfirlýsingu til að stjórn sóknaraðila gæti ekki ráðstafað eignum hans nema með samþykki varnaraðila, auk þess sem yfirlýsingin hafi einnig átt að vera til tryggingar nýjum lánum, sem sóknaraðili tæki hjá varnaraðila. Sóknaraðili mótmælir því að hafa gert munnlegan handveðssamning við varnaraðila.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess að öllum kröfum sóknaraðila verði hafnað.

Varnaraðili kveður samkomulag hafa orðið milli sín og sóknaraðila þess efnis að handveðsyfirlýsing yrði til tryggingar skilvísri og skaðlausri greiðslu á öllum skuldum og öðrum fjárskuldbindingum B við varnaraðila og skyldi sóknaraðili veðsetja hlutabréfin, þ.e. nefndan vörslureikning, til tryggingar sömu skuldum og hin fyrri veðsetning hafi tekið til. Geti vart nokkrum dulist að ætlun varnaraðila hafi verið sú að varnaraðili fengi handveð í vörslureikningi sóknaraðila til tryggingar skilvísri og skaðlausri greiðslu á skuldum B við varnaraðila. Styðji rafpóstur stjórnarmanns sóknaraðila til varnaraðila þá fullyrðingu, auk þess sem furðulegt væri að varnaraðili fengi handveð í vörslureikningi félags sem ekki stæði í skuld við varnaraðila.

Varnaraðili telur handveðssamninginn fullgildan og hafi hinn nýi vörslureikningur sóknaraðila í raun verið settur að handveði með greindu samkomulagi. Komi fram í áðurnefndum rafpóstum að sóknaraðili myndi setja umrædd hlutabréf til tryggingar sömu skuldbindinga og áður. Fyrir mistök starfsmanns varnaraðila hafi hinar nýju handveðsyfirlýsingar hins vegar verið ranglega orðaðar. Hafi varnaraðili tekið til við að leiðrétta mistökin um leið og þau hafi uppgötvast og m.a. óskað eftir því við sóknaraðila að hann undirritaði rétt orðaða handveðsyfirlýsingu. Sóknaraðili hafi hins vegar neitað því.

Varnaraðili vísar til þess að handveðssamningar séu ekki formbundnir og séu munnlegir samningar jafngildir skriflegum. Lítur varnaraðili svo á að loforð um handveð stofnast og vísar m.a. til laga nr. 7, 1936 um samningsgerð, umboð og ógilda löggerninga máli sínu til stuðnings. Telur varnaraðili sig hafa uppfyllt kröfur um sönnun á tilvist handveðsréttinda sinna. Loks vísar varnaraðili til þess að fyrirsvarsmaður sóknaraðila sé löggiltur endurskoðandi og sé því lítill aðstöðumunur á aðilum málsins.

VI.

Niðurstaða.

Ágreiningur aðila í máli þessu lýtur að því hvort varnaraðili njóti handveðs í verðbréfum sóknaraðila á vörslureikningi hjá varnaraðila. Heldur varnaraðili því fram að umrædd verðbréf standi að handveði til tryggingar skuldum B. Sóknaraðili mótmælir þessu og krefst þess að verðbréfin verði færð yfir á vörslureikning sinn hjá varnaraðila.

Fyrir liggur handveðsyfirlýsing sóknaraðila þar sem sóknaraðili setur öll verðbréf sín á vörslureikningi til tryggingar skilvísri og skaðlausri greiðslu á öllum skuldum og öðrum fjárskuldbindingum sóknaraðila við varnaraðila. Af umræddri handveðsyfirlýsingu verður ekki ráðið að henni hafi verið ætlað að taka til skulda eða

annarra fjárskuldbindinga B og hvergi minnst á félagið eða skuldir þess í yfirlýsingunni. Stendur hún því samkvæmt orðanna hljóðan ekki til tryggingar skuldbindingum B við varnaraðila. Verður varnaraðili, sem útbjó nefnda handveðsyfirlýsingu, sjálfur að bera ábyrgð á því að hún sé ekki orðuð með þeim hætti sem hann kveðst nú hafa ætlað. Gegn andmælum sóknaraðila er enn fremur ósannað að með öðrum hætti hafi stofnast til gilds samkomulags að lögum milli aðila, þess efnis að verðbréf sóknaraðila stæðu til tryggingar skuldum B.

Samkvæmt framansögðu standa verðbréf á vörslureikningi ekki til tryggingar skuldum B við varnaraðila. Ágreiningslaust er að sóknaraðili er ekki í skuld við varnaraðila og hefur afturkallað handveðsyfirlýsingu sína. Á hann því rétt á að fá verðbréf á vörslureikningi afhent sér eða að þeim verði ráðstafað með hverjum þeim öðrum hætti sem hann kys. Er varnaraðila því skylt að verða við kröfu um færslu tilgreindra hlutabréfa inn á vörslureikning sóknaraðila hjá varnaraðila.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Varnaraðila, F, er skylt að kröfu sóknaraðila, M, að færa alla erlenda hlutafjáreign sóknaraðila á vörslureikningi hjá varnaraðila á vörslureikning sóknaraðila hjá varnaraðila.

Reykjavík, 29. janúar 2010.